

Πατάτα: τα μυστικά μιας καλλιέργειας (Α')

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)



Τι ώρα είναι η εποχή της πατάτας και ήδη σε πολλές περιοχές της χώρας έχει αρχίσει η καλλιέργεια. Από την Κρήτη μέχρι το Νευροκόπι η πατάτα αποτελούσε μια από τις βασικές καλλιέργειες για επαγγελματίες αγρότες

και μη. Αν και στη χώρα μας από την εποχή του Καποδίστρια υπάρχει σχετική εμπειρία, η καλλιέργεια έχει πολλά μυστικά που έχουν σχέση με την ποιότητα του προϊόντος, αλλά και με το ύψος της παραγωγής.

Αν και από περιοχή σε περιοχή διαφέρουν τα δεδομένα τόσο για τη φύτευση όσο και για τη συγκομιδή, ο παραγωγός θα πρέπει να ακολουθήσει συγκεκριμένες πρακτικές κατά την προετοιμασία του εδάφους, αλλά και την επιλογή σπόρου.

Στις νότιες περιοχές της χώρας η φύτευση μπορεί να έχει αρχίσει από το Δεκέμβριο, ωστόσο συνεχίζεται έως τον Απρίλιο στις βόρειες περιοχές. Είναι χαρακτηριστικό ότι στην Κεντρική Ελλάδα φυτεύεται το Φεβρουάριο, στην Τρίπολη, το Αμύνταιο, τη Μακεδονία και τη Θράκη το Μάρτιο, ενώ οι πιο γνωστές πατάτες της Νάξου και του Νευροκοπίου φυτεύονται το Μάιο.

Ο χρόνος που απαιτείται από την ώρα της φύτευσης μέχρι τη συγκομιδή, κυμαίνεται από τρεις έως τέσσερις μήνες, ανάλογα με την ποικιλία και τις καιρικές συνθήκες που θα επικρατήσουν σε όλη τη διάρκεια του κύκλου της παραγωγής. Η πατάτα ευδοκιμεί σε ελαφρά και βαθιά εδάφη, με άφθονη οργανική ουσία και με pH 5 έως 6,5.

Πριν φτάσουμε στη φύτευση, όμως, οι παραγωγοί θα πρέπει να αποφεύγουν τα κτήματα εκείνα στα οποία διαπιστώθηκαν προσβολές από νηματώδεις ή από το βακτήριο καραντίνας. Εάν έχουμε τέτοια φαινόμενα, εγκαταλείπουμε την καλλιέργεια για τουλάχιστον τρία χρόνια και τα συγκεκριμένα κτήματα θα πρέπει να σπαρθούν με σιτηρά ή ψυχανθή, ώστε να ενισχυθεί το έδαφος.

Προετοιμασία

Αφού γίνει η σωστή επιλογή των κτημάτων για φύτευση, σειρά έχει η προετοιμασία του εδάφους, το οποίο χρειάζεται -για σωστά αποτελέσματα- επιμέλεια και φροντίδα. Ο παραγωγός θα πρέπει πριν από τη φύτευση να απομακρύνει όλα τα υπολείμματα της παλαιάς φυτείας πατάτας ή άλλης καλλιέργειας και να καταπολεμήσει όλα τα ζιζάνια, όπως και των αυτοφυών φυτών από ξεχασμένους κονδύλους.

Το δεύτερο στάδιο για τον παραγωγό είναι να εξετάσει το ζήτημα της λίπανσης σε συνεργασία με γεωπόνο που γνωρίζει καλά την περιοχή και τις τοπικές συνθήκες. Κάθε έδαφος έχει συγκεκριμένες ανάγκες λίπανσης και για τη μεγιστοποίηση των αποτελεσμάτων στις συστηματικές καλλιέργειες μεγάλων εκτάσεων πατάτας είναι απαραίτητος ο σχεδιασμός φυτοθρεπτικής διαχείρισης και κατόπιν εργαστηριακών αναλύσεων από ειδικό.

Η καλλιέργεια της πατάτας έχει σημαντικές λιπαντικές απαιτήσεις, επειδή το ριζικό της σύστημα είναι περιορισμένο και σε μικρή σχετικά χρονική περίοδο παράγει μεγάλες ποσότητες κονδύλων. Σε εδάφη όξινα (με pH μέχρι 5,5), όπου η πατάτα ευδοκιμεί πολύ καλά, χρειάζεται προσθήκη μαγνησίου. Όμως σε περισσότερο όξινο περιβάλλον μπορεί να εκδηλωθεί τοξικότητα μαγνησίου και γι' αυτό χρειάζεται ασβέστωση. Οι μέσες απαιτήσεις λίπανσης για απόδοση 4 τόνων κονδύλων πατάτας υπολογίζονται ως εξής: (κιλά στοιχείων ανά στρέμμα), Άζωτο (N) 1624, Φωσφόρος (P₂O₅) 12-16, Κάλιο (K₂O) 4-6 και Μαγνήσιο (MgO) 4-6. Στη βασική λίπανση δίδονται το περισσότερο άζωτο, ο φωσφόρος, το κάλιο και το μαγνήσιο. Η συμπληρωματική αζωτούχα λίπανση χορηγείται τμηματικά.

Ο χρόνος που απαιτείται από την ώρα της φύτευσης μέχρι τη συγκομιδή, κυμαίνεται από τρεις έως τέσσερις μήνες, ανάλογα με την ποικιλία και τις καιρικές συνθήκες που θα επικρατήσουν σε όλη τη διάρκεια του κύκλου της παραγωγής.

Επιλογή σπόρου και φύτευση

Και αφού λυθεί το θέμα της σωστής προετοιμασίας του εδάφους, θα πρέπει να γίνει και σωστή επιλογή του πατατόσπορου. Ο σπόρος πρέπει να είναι πιστοποιημένος από τα καταστήματα γεωργικών εφοδίων, τα οποία λειτουργούν κατόπιν αδείας του υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Για τη φύτευση χρησιμοποιούμε ολόκληρους τους κονδύλους. Εάν χρειάζεται να τους τεμαχίσουμε, τότε απολυμαίνουμε (μετά από κάθε κοπή) το μαχαίρι σε μπλε οινόπνευμα ή σε υδατικό διάλυμα φορμόλης 5%, ώστε να μη μεταφέρουμε στον κόνδυλο μικρόβια. Τα φύτρα των κονδύλων πρέπει να είναι κοντόχοντρα και γερά, μήκους περίπου 1,5 εκατοστού. Πριν τη φύτευση «βαπτίζουμε» τους κονδύλους και τα μέρη των κονδύλων (για φύτευση) σε υδατικό διάλυμα κατάλληλου μυκητοκτόνου, για να προλάβουμε προσβολές παθογόνων που προ- καλούν σήψεις του υπόγειου μέρους του φυτού της πατάτας. Το έδαφος πρέπει να είναι στο ρόγο του. Το βάθος φύτευσης είναι 15 εκατοστά περίπου.

Η φύτευση γίνεται όταν το έδαφος έχει θερμοκρασία πάνω από 5°C. Η ιδανική θερμοκρασία για την ανάπτυξη των φυτών είναι μεταξύ 21 και 22 βαθμών Κελσίου. Χαμηλές θερμοκρασίες κατά τη διάρκεια της βλάστησης καθυστερούν την ανάπτυξη, ενώ συγχρόνως ευνοούν την ανάπτυξη βακτηριολογικών και μυκητολογικών ασθενειών.

Η φυτεία δεν αντέχει σε θερμοκρασίες κάτω του -1°C, ενώ απαιτεί βροχοπτώσεις περίπου 400 χιλιοστών. Σε περίπτωση ξηρασίας και υψηλών θερμοκρασιών χρειάζεται πότισμα, ιδιαίτερα στα πρώτα στάδια ανάπτυξης των φυτών, μέχρι την

έναρξη σχηματισμού των κονδύλων.

Για το σχηματισμό των κονδύλων κατάλληλες θερμοκρασίες είναι 16- 18°C Όταν αρχίζει ο σχηματισμός των κονδύλων, θερμοκρασίες πάνω από 21°C μειώνουν τις αποδόσεις.

Παρατήρηση: Το παρόν άρθρο δημοσιεύεται με τη συνεργασία της οικονομικής και αγροτικής εφημερίδας “ΠΑΡΑΓΩΓΗ” (κυκλοφορεί στα περίπτερα κάθε [Σάββατο](#)), <http://www.paragogi.net>